

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

De nugældende Regler om Ministerpensioner i Tjenestemandsløvs 12. September 1919 § 72 stammer i det væsentlige fra Pensionsloven for Monarkiets Embedsmænd af 24. Februar 1858 § 3, og den vistnok ganske enestaaende Regel, at Kongen ved særlig Resolution kan forhøje Ministrenes Pension udover den almindelige lovbestemte, stammer endog fra Enevældens Dage, da Kongen efter frit Skøn fastsatte alle sine Embedsmænds Pensioner. Disse Regler maa derfor nu under det efterhaanden indførte parlamentariske Styre anses for ganske forældede og urimelige, idet de i Praksis kan føre til og allerede delvis har ført til, at et afgaaende Ministerium, selv om det kun har fungeret i forholdsvis kort Tid, i Henhold til en kgl. Resolution, som det selv har udvirket, medens det endnu sad ved Roret, gaar af med højeste livsvarig Pension plus Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg. En saadan Ordning maa anses baade for moralsk forkastelig og finansielt uforsvarlig, idet indtrædende hyppige Ministerskifter vil kunne belaste Staten med en ganske urimelig Pensionsbyrde.

I næsten alle andre parlamentariske Lande, saaledes i Frankrig, Italien, Sverige, Norge, Finland og Polen, er Ministerpensioner enten faktisk gaaet helt af Brug eller har aldrig været kendt¹⁾, eller de er blevet udtrykkeligt afskaffet. Dette sidste er saaledes sket paa Island ved en Lov af 19. Juni 1915, i Czekoslovakiet ved en Lov af 20. December 1918 og i Bayern ved en Lov af 21. December 1922, jfr. Bilag I.—III. I nogle Lande endelig, hvor Ministerpensioner undtagelsesvis endnu kan gives, kan det kun ske indenfor meget snævre Grænser. I det parlamentariske Mønsterland England har Kongen vel endnu fra gammel Tid bevaret en Ret til ved egenhændig Resolution at tillægge en afgaaet Minister Pension, men denne Ret, der naturligvis først kan udøves efter Ministerens Afgang, og som tillige udøves under Medvirkning af en *fra Ministrene for-*

skellig Kontrolmyndighed¹⁾, er strengt lovbunden. Ifølge Lov af 9. August 1869 om de politiske Embedsmænds Pension er Ministerpensionerne graduerede i tre Klasser efter Embedernes Løn og Fornemhed, og ingen Minister kan faa en Pension af første, anden eller tredje Klasse, før han har fungeret henholdsvis mindst 4, 6 eller 10 Aar som Minister af den paagældende Rangklasse. Dernæst kan ikke mere end højst 4 i hver Klasse paa een Gang nyde Pension, hvorved erindres, at ethvert engelsk Ministerium tæller over 50 højere og lavere Ministre. Endvidere maa der ikke tilستاas mere end een ny Pension i samme Aar. Og endelig er det en Betingelse i alle Tilfælde, at den, der søger om Pension, maa godtgøre, at hans Formueindkomster fra andre Kilder er saa begrænsede, at han har billigt Krav paa Pension. I det tyske Rige og Preussen, hvor Ministerpensionsreglerne fra Tiden før Parlamentarismens Indførelse er under Revision, men endnu indtil videre gældende, maa Rigsministre have fungeret mindst 2 og preussiske Ministre mindst 10 Aar for at faa Pension, hvilke Betingelser de under det nu indførte parlamentariske Styre kun i sjældnere Tilfælde vil opfylde. Endelig kan det nævnes, at i det ikke parlamentarisk regerede Svejts, hvor Forbundsraadets Medlemmer, der nærmest svarer til andre Landes Ministre, vælges af Forbundsforbundsraadet paa tre Aar, men regelmæssigt genvælges, har disse efter en Lov af 23. Juni 1920 først Krav paa Pension, naar de har været mindst 10 Aar i Embedet og tillige er fyldt 55 Aar.

Naar herefter Spørgsmaalet bliver om, paa hvilken Maade den helt forældede danske Ordning bør reformeres, da ligger den Løsning nærmest, som næsten alle andre parlamentariske Stater er slaaet ind paa: helt at afskaffe Ministerpensioner. Imidlertid vilde dette dels være et saa radikalt Brud med den nugældende danske

¹⁾ Se herom nærmere en Afhandling af Professor, Dr. jur. *Knud Berlin*: „Om Pensionering af Ministre“ i Juridisk Tidsskrift 1923 Side 213 flg.

¹⁾ Nemlig „two or more Commissioners of Her Majesty's Treasury“, der skal kontrasignere den kongelige Haandskrivelse om Pensionen, se Lov 9. August 1869 (32 & 33 Vict. Ch. 60) § 3.